

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Emancipatie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl
Contactpersoon

Onze referentie
52448536

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 16 juni 2025

Betreft Uitvoering motie Kamerleden Westerveld en Kostić over de invoering van een wettelijk verbod op 'non-consensuele en niet-noodzakelijke medische behandelingen (nnmb's)' bij intersekse kinderen/kinderen met DSD.

Hierbij sturen wij u een brief met betrekking tot de uitvoering van de motie Westerveld en Kostić¹ over de invoering van een wettelijk verbod op 'non-consensuele en niet-noodzakelijke medische behandelingen (nnmb's)' bij intersekse kinderen/kinderen met *differences in sex development* (DSD). De motie verzoekt de regering om te werken aan een wettelijk verbod op 'nnmb's' bij intersekse kinderen/kinderen met DSD, en daarvoor een tijdpad naar de Kamer te sturen. In deze brief gaan wij, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, in op het proces en het bijbehorende tijdpad ter uitvoering van de motie.

Allereerst willen wij benadrukken dat wij vanzelfsprekend grote waarde hechten aan het recht op zelfbeschikking en het recht op lichamelijke integriteit. De expliciete bescherming van deze rechten is dan ook een belangrijk onderdeel van de verdere emancipatie van intersekse personen/personen met DSD.

De motie verwijst ter onderbouwing van de wens om te werken aan een wettelijk verbod op 'nnmb's' bij intersekse kinderen/kinderen met DSD naar het ZonMw-rapport. Zoals in de brief van 14 november 2024² en tijdens het wetgevingsoverleg Emancipatie³ is aangegeven, is tijdens de rondetafelbijeenkomst die heeft plaatsgevonden geen eenduidige keuze gemaakt tussen de verschillende scenario's met betrekking tot de vorm van regulering.

¹ Kamerstukken II, 2023-2024, 36600-VIII-38

² Kamerstukken II, 2023-2024, 30420-413

³ Kamerstukken II, 2023-2024, 36600-VIII-148

Dit is ook herhaald in antwoord op recente vragen van het lid Westerveld⁴ aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Er zijn, zoals blijkt uit het aan de Kamer meegezonden verslag, tijdens de rondetafelbijeenkomst meerdere scenario's voor regulering besproken, via kwaliteitsstandaarden/richtlijnen van de medische beroepsgroep in samenwerking met patiëntenorganisaties (zelfregulering), of via wetgeving. Elk met voor- en nadelen. Daarbij is de precieze vorm van regulering volgens de meeste deelnemers aan de rondetafelbijeenkomst niet het belangrijkste: het gaat vooral om het resultaat en de werkbaarheid. ZonMw geeft bij de conclusies in het verslag, gehoord de overwegingen, als denkbare vervolgstap de contouren van een mogelijk wetgevingsscenario mee.

Onze referentie
52448536

Naast het belang van het recht op zelfbeschikking en het recht op lichamelijke integriteit, is het ook belangrijk dat een intersekse kind/kind met DSD de medische zorg en psychosociale begeleiding krijgt die noodzakelijk is in alle levensfasen. Op de gespecialiseerde medische centra rust dan ook een zware verantwoordelijkheid om daarin goed onderbouwd advies te geven, waarna in overleg met de ouders en met het kind, zodra het daartoe in staat is (*shared decision making*), een beslissing kan worden genomen over een eventuele medisch noodzakelijke behandeling. De in ontwikkeling zijnde richtlijn DSD, waartoe de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opdracht heeft gegeven, zal bijdragen aan dit proces.

Uit het verslag van de rondetafelbijeenkomst blijkt dat er bij de deelnemers een gedeelde behoefte bestaat aan regulering die de rechten van het kind beschermt, waarbij gewacht wordt met niet medisch noodzakelijke behandelingen totdat het kind zelfstandig de keuze kan maken. Tegelijkertijd is het van belang dat medisch noodzakelijke zorg wel toegankelijk blijft. Regulering moet voldoen aan deze beide uitgangspunten.

Om die reden hebben wij gezamenlijk besloten opdracht te geven tot verdiepend wetenschappelijk onderzoek. In het onderzoek zullen de voor- en nadelen van de verschillende vormen van regulering nader worden uitgediept. Het verslag van de rondetafelbijeenkomst zal mede als uitgangspunt dienen voor het onderzoek. Ook worden de ervaringen uit andere Europese landen, met zelfregulering en met wetgeving, in het onderzoek betrokken.

Het onderzoek gaat rond de zomer van 2025 van start en zal naar verwachting ongeveer een jaar in beslag nemen. De uitkomsten van het onderzoek zullen de basis vormen voor het kabinet om tot een weloverwogen besluit te komen over de meest wenselijke vorm van regulering.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mariëlle Paul

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Y.J. van Hijum

⁴ Kamerstukken II, 2024-2025, 2025Z03626

Onze referentie
52448536